

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี ในเขต กรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับ สำนักงานสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 225 แห่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของสำนักงานสอบบัญชี ที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยประเภทสำนักงานสอบบัญชี จำนวนพนักงาน อายุสำนักงานสอบบัญชี จำนวนลูกค้า จำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบประเภทสำนักงานสอบบัญชี ที่มีต่อระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะจากการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานของสำนักงานสอบบัญชีจากการตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประเภทสำนักงานสอบบัญชี จำนวนพนักงาน อายุสำนักงานสอบบัญชี จำนวนลูกค้า จำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากร ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนร้อยละของสำนักงานสอบบัญชีจำแนกตามข้อมูลปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัยพื้นฐาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ประเภทสำนักงานสอบบัญชี		
กิจการเจ้าของคนเดียว	31	13.80
คณะบุคคล	13	5.80
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	83	36.90
บริษัทจำกัด	98	43.60
รวม	225	100.00
จำนวนพนักงาน		
ไม่มีพนักงาน	3	1.30
ตั้งแต่ 1 คน – 3 คน	31	13.80
ตั้งแต่ 4 คน – 6 คน	77	34.20
ตั้งแต่ 7 คน – 9 คน	89	39.60
ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	25	11.10
รวม	225	100.00
อายุงานสำนักงานสอบบัญชี		
อายุงานต่ำกว่า 3 ปี	54	24.00
อายุงาน 3 – 6 ปี	84	37.30
อายุงาน 7 – 9 ปี	66	29.30
อายุงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	21	9.30
รวม	225	100.00
จำนวนลูกค้า		
ตั้งแต่ 1 ราย – 20 ราย	3	1.30
ตั้งแต่ 21 ราย – 40 ราย	38	16.90
ตั้งแต่ 41 ราย – 60 ราย	27	12.00
ตั้งแต่ 61 ราย – 80 ราย	45	20.00
ตั้งแต่ 81 ราย – 100 ราย	82	36.40
ตั้งแต่ 101 รายขึ้นไป	30	13.30
รวม	225	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
จำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต		
ไม่มี	0	0
ตั้งแต่ 1 ราย – 3 ราย	184	81.80
ตั้งแต่ 4 ราย – 6 ราย	36	16.00
ตั้งแต่ 7 ราย – 9 ราย	5	2.20
ตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป	0	0
รวม	225	100.00
จำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากร		
ไม่มี	118	52.40
ตั้งแต่ 1 ราย – 3 ราย	103	45.80
ตั้งแต่ 4 ราย – 6 ราย	4	1.80
ตั้งแต่ 7 ราย – 9 ราย	0	0
ตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป	0	0
รวม	225	100.00

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสำนักงานสอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 225 แห่ง ได้ผลดังนี้

ประเภทสำนักงานสอบบัญชี พบว่าสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด โดยมีร้อยละ 43.60 รองลงมาคือห้างหุ้นส่วนจำกัด โดยมีร้อยละ 36.90 กิจการเจ้าของคนเดียว ร้อยละ 13.80 คณะบุคคลร้อยละ 5.80

จำนวนพนักงาน พบว่าสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 7-9 คน คิดเป็นร้อยละ 39.60 รองลงมาอยู่ในช่วง 4-6 คนคิดเป็นร้อยละ 34.20 ช่วงตั้งแต่ 1-3 คนคิดเป็นร้อยละ 13.80 ช่วงตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 11.10 และไม่มีพนักงานคิดเป็นร้อยละ 1.30

อายุงานของสำนักงานสอบบัญชี พบว่าส่วนใหญ่มีช่วงอายุงาน 3-6 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมาอยู่ในช่วง 7-9 ปีคิดเป็นร้อยละ 29.30 ช่วงอายุงานต่ำกว่า 3 ปีคิดเป็นร้อยละ 24 ช่วงอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 9.30

จำนวนลูกค้า พบว่าสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนลูกค้าตั้งแต่ 81-100 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.40 รองลงมาอยู่ในช่วง 61-80 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 ช่วงตั้งแต่ 101 รายขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.30 ช่วงตั้งแต่ 21-40 ราย คิดเป็นร้อยละ 12 ช่วง 1-20 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.30

จำนวนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่าสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่มีจำนวนผู้สอบบัญชี ตั้งแต่ 1-3 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.80 รองลงมาอยู่ในช่วง 4-6 ราย คิดเป็นร้อยละ 16 ช่วงตั้งแต่ 7-9 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.20

จำนวนผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่าสำนักงานสอบบัญชีส่วนใหญ่ไม่มีผู้สอบบัญชี คิดเป็นร้อยละ 52.40 รองลงมาอยู่ในช่วง 1-3 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.80 ช่วงตั้งแต่ 4-6 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบ

บัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี จำแนกตามด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยได้ทำการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคแยกเป็น รายด้าน ได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเงิน

จากการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านการเงิน)

ด้านการเงิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ปัญหาค่าธรรมเนียมของงานสอบบัญชีจากลูกค้า	3.61	0.854	มาก	1
2. ปัญหาการติดตามหนี้ กรณีลูกหนี้ค้างชำระค่าสอบบัญชี	2.77	0.603	ปานกลาง	2
3. ปัญหาค่าจ้างพนักงานในสำนักงานสอบบัญชี	2.56	0.497	น้อย	3
4. ปัญหาสวัสดิการพนักงานสอบบัญชี	2.55	0.611	น้อย	4
เฉลี่ย	2.87	0.331	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านการเงิน) มีค่าเท่ากับ 2.87 ซึ่งจัดว่าระดับปัญหาและอุปสรรคปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งมีระดับปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.331 เมื่อพิจารณาระดับปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อพบว่า สำนักงานสอบบัญชีมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ถึง น้อย เรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ข้อที่ 1 ปัญหาค่าธรรมเนียมของค่าสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.61 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามาก โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.854

ลำดับที่ 2 ข้อที่ 2 ปัญหาการติดตามหนี้ กรณีลูกหนี้ค้างชำระค่าสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.77 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.603

ลำดับที่ 3 ข้อที่ 3 ปัญหาค่าจ้างพนักงานในสำนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.56 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.497

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 4 ปัญหาสวัสดิการพนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.55 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภท มีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.611

2. ด้านลูกค้า

จากการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านลูกค้า)

ด้านลูกค้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ปัญหาการให้ความร่วมมือของบริษัทลูกค้า	3.28	0.942	ปานกลาง	3
2. ปัญหาความรู้ความสามารถของพนักงานบริษัทลูกค้า ด้านบัญชี	3.82	0.800	มาก	2
3. ปัญหาความเข้าใจในระบบงานบัญชีของลูกค้าในกิจการ ตนเอง	3.17	0.931	ปานกลาง	4
4. ปัญหาระบบสารสนเทศของบริษัทลูกค้า	2.34	0.492	น้อย	12
5. ปัญหาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ของพนักงานลูกค้า	2.86	0.760	ปานกลาง	5
6. ปัญหาระบบการควบคุมภายในบริษัทลูกค้า	3.86	0.699	มาก	1
7. ปัญหาการให้ความร่วมมือจัดเตรียมข้อมูลและเอกสาร ต่าง ๆ ให้กับสำนักงานสอบบัญชีของลูกค้า	2.40	0.501	น้อย	11
8. ปัญหาทัศนคติของผู้บริหารและพนักงานของบริษัท ลูกค้าที่มีต่อพนักงานสอบบัญชี	2.82	0.704	ปานกลาง	6
9. ปัญหาการยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อชี้แนะจาก สำนักงานสอบบัญชีของผู้บริหารและพนักงานบริษัท ลูกค้า	2.70	0.772	ปานกลาง	7
10. ปัญหาการจัดเตรียมสถานที่ในการตรวจสอบบัญชีของ บริษัทลูกค้า	2.64	0.667	ปานกลาง	8
11. ปัญหาการให้ข้อมูลของบริษัทลูกค้าต่อพนักงานสอบ บัญชี	2.58	0.664	น้อย	9
12. ปัญหาการให้ความร่วมมือในข้อมูลของเหตุการณ์ ภายหลังวันที่ในงบการเงินจากลูกค้า	2.49	0.501	น้อย	10
เฉลี่ย	2.91	0.274	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านลูกค้า) มีค่าเท่ากับ 2.91 ซึ่งจัดว่าระดับปัญหาและ
อุปสรรคปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งมีระดับปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน
โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.274 เมื่อพิจารณาระดับปัญหาและ
อุปสรรคเป็นรายข้อพบว่า สำนักงานสอบบัญชีมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ถึง น้อย
เรียงลำดับได้ดังนี้

190610

๖
๖๖๗-๔๕
๑๔๔๓ ๒
๐

ลำดับที่ 1 ข้อที่ 6 ปัญหากระบวนการควบคุมภายในของลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามาก โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.699

ลำดับที่ 2 ข้อที่ 2 ปัญหาความรู้ความสามารถของพนักงานบริษัทลูกค้าด้านบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.82 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามาก โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.800

ลำดับที่ 3 ข้อที่ 1 ปัญหาการให้ความร่วมมือของบริษัลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.28 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.942

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 3 ปัญหาความเข้าใจในระบบงานบัญชีของลูกค้าในกิจการตนเอง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.17 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.931

ลำดับที่ 5 ข้อที่ 5 ปัญหาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ของพนักงานลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.86 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.760

ลำดับที่ 6 ข้อที่ 8 ปัญหาทัศนคติของผู้บริหารและพนักงานบริษัทลูกค้าต่อพนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.82 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.704

ลำดับที่ 7 ข้อที่ 9 ปัญหาการยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อชี้แนะจากสำนักงานสอบบัญชีของผู้บริหารและพนักงานบริษัทลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.70 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.772

ลำดับที่ 8 ข้อที่ 10 ปัญหาการจัดเตรียมสถานที่ในการตรวจสอบบัญชีของบริษัทลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.64 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.667

ลำดับที่ 9 ข้อที่ 11 ปัญหาการให้ข้อมูลของบริษัทลูกค้าต่อพนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.58 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภท

มีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.664

ลำดับที่ 10 ข้อที่ 12 ปัญหาการให้ความร่วมมือในข้อมูลของเหตุการณ์ ภายหลังจากวันที่
ในงบการเงิน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.49 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชี
แต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่า
เท่ากับ 0.501

ลำดับที่ 11 ข้อที่ 7 ปัญหาการให้ความร่วมมือจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ให้กับ
สำนักงานสอบบัญชีของลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.40 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดย
สำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.501

ลำดับที่ 12 ข้อที่ 4 ปัญหาระบบสารสนเทศของลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.34 ซึ่ง
จัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดย
พิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.492

3. ด้านกระบวนการภายใน

จากการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี
โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านกระบวนการภายใน)

ด้านกระบวนการภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ปัญหาความรู้ความชำนาญด้านการตรวจสอบบัญชีของ พนักงานสอบบัญชี	3.28	0.623	ปานกลาง	2
2. ปัญหาความเข้าใจในธุรกิจลูกค้าของพนักงานสอบบัญชี	3.25	0.559	ปานกลาง	3
3. ปัญหาการสอบทานและควบคุมงานการตรวจสอบโดย หัวหน้างานตามหลักการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	3.61	0.854	มาก	1
4. ปัญหาความเพียงพอของพนักงานสอบบัญชีต่อการ ปฏิบัติงานสอบบัญชีให้ลูกค้า	2.83	0.682	ปานกลาง	4
5. ปัญหาการบริหารเวลาในการตรวจสอบบัญชี	2.35	0.523	น้อย	8
6. ปัญหาการติดต่อประสานงานระหว่างหัวหน้างานกับ พนักงานสอบบัญชี กรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน	2.53	0.559	น้อย	7

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ด้านกระบวนการภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
7. ปัญหาการสื่อสารและความเข้าใจของพนักงานสอบบัญชี ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี	3.25	0.768	ปานกลาง	3
8. ปัญหาการแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีทัน ตามกำหนดเวลา	2.75	0.614	ปานกลาง	6
9. ปัญหาการแนะนำแก้ไขปัญหาให้ลูกค้า เช่น แนะนำ แก้ไข ปัญหาทางภาษีอากร และมาตรฐานการบัญชี	2.68	0.631	ปานกลาง	5
10. ปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีของท่านให้ ปฏิบัติงานอยู่ในกรอบของมรรยาทวิชาชีพงานสอบบัญชี	2.83	0.625	ปานกลาง	4
เฉลี่ย	2.94	0.262	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านกระบวนการภายใน) มีค่าเท่ากับ 2.94 ซึ่งจัดว่า
ระดับปัญหาและอุปสรรคปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งมีระดับปัญหาและอุปสรรค
ไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.262 เมื่อพิจารณาระดับ
ปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อพบว่า สำนักงานสอบบัญชีมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ถึง
น้อย เรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ข้อที่ 3 ปัญหาการสอบทานและควบคุมงานการตรวจสอบโดย หัวหน้างาน
ตามหลักการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.61 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหา
มาก โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจาก
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.854

ลำดับที่ 2 ข้อที่ 1 ปัญหาความรู้ความชำนาญด้านการตรวจสอบบัญชี ของพนักงาน
สอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.28 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงาน
สอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.623

ลำดับที่ 3 ข้อที่ 2 ปัญหาความเข้าใจในธุรกิจลูกค้าของพนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณา
จากค่าเฉลี่ย 3.25 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับ
ปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.559

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 4 ปัญหาความเพียงพอของพนักงานสอบบัญชีต่อการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้ลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.83 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.682

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 10 ปัญหาการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีของท่านให้ปฏิบัติงานอยู่ในกรอบของมรรยาทวิชาชีพงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.83 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.625

ลำดับที่ 5 ข้อที่ 9 ปัญหาการแนะนำแก้ไขปัญหาให้ลูกค้า เช่น แนะนำแก้ไขปัญหาทางภาษีอากร และมาตรฐานการบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.68 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.631

ลำดับที่ 6 ข้อที่ 8 ปัญหาการแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีทันตามกำหนดเวลา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.75 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.614

ลำดับที่ 7 ข้อที่ 6 ปัญหาการติดต่อประสานงานระหว่างหัวหน้างานกับพนักงานสอบบัญชีกรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.53 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อยโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.559

ลำดับที่ 8 ข้อที่ 5 ปัญหาการบริหารเวลาในการตรวจสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.35 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อยโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.523

4. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

จากการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านการเรียนรู้และพัฒนา)

ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ปัญหาการพัฒนาความรู้และฝึกอบรมพนักงานสอบบัญชี อย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี การสอบ บัญชี ประกาศ คำสั่ง และกฎระเบียบของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านสอบบัญชี	2.76	0.665	ปานกลาง	1
2. ปัญหาการส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่พนักงาน	2.64	0.767	ปานกลาง	2
3. ปัญหาการส่งเสริมพนักงานให้แสดงความสามารถ ของตนเอง เช่น การนำเสนอผลงาน ฯลฯ	2.46	0.674	น้อย	5
4. ปัญหาระบบสารสนเทศของสำนักงานท่าน	2.56	0.632	น้อย	3
5. ปัญหาทัศนคติของพนักงานต่อสำนักงานสอบบัญชีของท่าน	2.47	0.668	น้อย	4
6. ปัญหาอัตราการหมุนเวียนเข้าออกของพนักงานสอบบัญชี	2.44	0.540	น้อย	6
เฉลี่ย	2.55	0.318	น้อย	

จากตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัญหาและอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา) มีค่าเท่ากับ 2.55 ซึ่งจัดว่า
ระดับปัญหาและอุปสรรคน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งมีระดับปัญหาและอุปสรรค
ไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.318 เมื่อพิจารณาระดับ
ปัญหาและอุปสรรคเป็นรายข้อพบว่า สำนักงานสอบบัญชีมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับ
ปานกลาง ถึง น้อย เรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ข้อที่ 1 ปัญหาการพัฒนาความรู้และฝึกอบรมพนักงานสอบบัญชีอย่าง
สม่ำเสมอ ในเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี การสอบบัญชี ประกาศ คำสั่ง และกฎระเบียบของ
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.76 ซึ่งจัด
อยู่ในระดับปัญหามานกลางโดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน
โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.665

ลำดับที่ 2 ข้อที่ 2 ปัญหาการส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่พนักงาน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย
2.64 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหามานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหา
ไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.767

ลำดับที่ 3 ข้อที่ 4 ปัญหาระบบสารสนเทศของสำนักงานท่าน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย
2.56 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหา

ไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.632

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 5 ปัญหาทัศนคติของพนักงานต่อสำนักงานสอบบัญชีของท่าน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.47 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.668

ลำดับที่ 5 ข้อที่ 3 ปัญหาการส่งเสริมพนักงานให้แสดงความสามารถของตนเอง เช่น การนำเสนอผลงาน ฯลฯ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.46 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.674

ลำดับที่ 6 ข้อที่ 6 ปัญหาอัตราการหมุนเวียนเข้าออกของพนักงานสอบบัญชี โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.44 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหาน้อย โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.540

5. การวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี

จากการวิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี โดยรวมและแต่ละด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม มาทำการวิเคราะห์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีโดยรวมและแต่ละด้าน

ระดับปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับที่
1. ด้านการเงิน	2.87	0.331	ปานกลาง	3
2. ด้านลูกค้า	2.91	0.274	ปานกลาง	2
3. ด้านกระบวนการภายใน	2.94	0.262	ปานกลาง	1
4. ด้านการเรียนรู้และพัฒนา	2.55	0.318	น้อย	4
เฉลี่ย	2.82	0.226	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีในทุกด้าน มีค่าเท่ากับ 2.82 ซึ่งจัดว่าระดับปัญหาและอุปสรรคปานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งมีระดับปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.226 สำนักงานสอบบัญชีมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง ถึง น้อย เรียงลำดับได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ข้อที่ 3 ปัญหาด้านกระบวนการภายใน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.94 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.644

ลำดับที่ 2 ข้อที่ 2 ปัญหาด้านลูกค้า โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.91 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.700

ลำดับที่ 3 ข้อที่ 3 ปัญหาด้านการเงิน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.87 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.640

ลำดับที่ 4 ข้อที่ 4 ปัญหาด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 2.74 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปัญหাপานกลาง โดยสำนักงานสอบบัญชีแต่ละประเภทมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.600

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบประเภทสำนักงานสอบบัญชี ที่มีต่อระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร
สมมติฐานที่ 1 : จำนวนลูกค้ามีผลต่อการสอบทานงานตามหลักการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4-7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่า p (p-value) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (ด้านกระบวนการภายใน)

ด้านกระบวนการภายใน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบ่งตามจำนวนลูกค้า						p-value
	ตั้งแต่ 1 – 20 ราย	ตั้งแต่ 21 – 40 ราย	ตั้งแต่ 41 – 60 ราย	ตั้งแต่ 61 – 80 ราย	ตั้งแต่ 81 – 100 ราย	ตั้งแต่ 101 ราย ขึ้นไป	
1. ปัญหาการสอบทานและควบคุมงานการตรวจสอบตามหลักการ ควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี	4.00	3.45	3.44	3.64	3.63	3.83	0.394

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-7 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าจำนวนลูกค้าที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการสอบทานงานและ ควบคุมงานการตรวจสอบตามหลักการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 : ประเภทของสำนักงานสอบบัญชีมีผลต่อ ความรู้ความชำนาญการตรวจสอบบัญชีของพนักงานสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4-8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่า p (p-value) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี (กระบวนการภายใน)

ด้านกระบวนการภายใน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบ่งตามประเภทสำนักงานสอบบัญชี				p - value
	กิจการเจ้าของคนเดียว	คณะบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัทจำกัด	
1. ปัญหาความรู้ความชำนาญด้านการตรวจสอบบัญชีของพนักงานสอบบัญชี	3.39*	3.92	3.19	3.22	0.001*

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-8 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าประเภทของสำนักงานสอบบัญชีที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความชำนาญด้านการตรวจสอบบัญชีของพนักงานสอบบัญชี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญ